

KIADÓ HIVATAL:

Beliczey-út 4 szám
hova az előfizetési pénzek,
hirdetések és minden a ki-
adóhivatalt érdeklő közle-
mények küldendők.

Nyitott ében egy sor
Közlési díja 10 krajcár.

Hirdetések jutanyos
áron vétetnek fel.

SZARVASI LAPOK

TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP

MEGJELENIK HETENKINT EGYSZER, VASÁRNAP.

SZARVAS VÁROS HIVATALOS LAPJA.

ELŐFIZETÉSI ÁR

Egész évre 5 frt. — kr.
Félévre . 2 frt. 50 kr
Negyedévre 1 frt. 25 kr

SZEKESZTŐSÉG

Beliczey-út 4. szám
hova a lap szellemi részét
illető közlemények kül-
dendők.

Kéziratok nem
adatnak vissza

Hivatalos közlemény.

2554

IV. 898.

Hirdetmény.

A községi közmunka összeírás az 1890. évi I. t.-cz. 49 §-nak rendelkezéséhez képest, az 1899. évre kötelezőleg elkészülvén, a lajstromok július hó 10-től 25-ig bezárólag alólírott jegyző hivatalos helyiségében a városházán közszemlére tételnek ki. Ez uton is figyelemzetenek, különösen az ígával bíró lakosok, hogy a kiírást betekintsék és esetleges kifogásaikat bejelentésük, mert július 25-én tul felszólamlásaik figyelembe nem fognak vétetni.

Szarvason, 1898. július 9-én.

B A K A Y,
jegyző.MELIS JÁNOS,
bíró.

Elzúlló erkölcsök.

Sikkasztók, rablók, gyilkosok, családirók és öngyilkosok rémitgetik Magyarországot.

Micsoda szörnyű állapot! Az ember megborad tőle, ha olvassa és a lélekbűvár vagy a társadalom és állam politizáló bölcselője alig képes magyarázatát adni ennyi elvetemültségnek, de még kevésbé tudja megmondani: hogyan kelljen rajta segíteni és hová jutunk, ha így megy a dolog tovább?

Foglaljuk csak össze az utolsó hónapok eseményeit.

Agyonlőtte magát egy nagy bank pénztá-

rosa, előkelő család tagja: Balassa Ferencz, miután előbb huszonkilencezer forintot elsikkasztott. Hogy ezt miért tette, majd kitűnik; minden esetre bizonyos, hogy bűn kergette a bűnbe. Ha nem is volt gazdag, tisztességesen megélhetett; felesége, két szép gyermeke és még fiatal életének összes reményei nem tartották őt vissza a bűntől, sem a bűn jól ismert következményeitől. Menekülni csak a halálba tudott és tettének legsajnálattaméltóbb áldozata nem önmaga, a kit a sir eltemet, hanem családja, mely nevét és emlékét megörzi a nyomorban.

A másikat pár hete temették el Pozsonyban, Janikot, a gyilkos és öngyilkos apát. Sajnálkozásunk elfordul tőle; hogy szerencsétlen volt, elhiszük; de kiki nemcsak saját szerencsésének, hanem szerencsétlenségének is kovácsa. Megbukott földesur s a földesurak bukásának oka többnyire nagyzás, rossz gazdálkodás, vagy hibás spekuláció; ritkább esetekben szerencsétlenség, mely önhibáján kívül sujtja. Am ha bajba került és vagyonát vesztette: megmaradt esze, tudása, egészsége, két keze munkája; kenyerét mint más szegény ember megkeresheti, éljen hát és ne löjje magát föbe. És ha indulat és kétségbeesés fegyvert adott már a kezébe, ne irányozza azt ártatlan gyermekeire is, kiknek életet nem ő, hanem Isten adott és kiket ha eltartani nem bír atyjuk: az árvák! gondoskodtak volna mások. Az a kegyetlenség, mely saját vétért pusztítja és gyermekeinek könnyörgő szavától meg nem indul, vadtságában kivetkezett emberi formájából is. Oka egy család elpusztulásának, a — pénz.

Egy hatvan éves öreg asszonyt, özvegy Podolszkynét meggyilkoltak édes atyja sírjánál, a temetőben. Husz krajcár volt, a mit elrabolhattak tőle és egy szűz-Mária érmet téptek le a nyakáról. Ha nem is tudta a rabló előre, hogy a préda csak ilyen csekély, — azt mindenesetre láthatta, hogy az asszony szegény; de öregsége és tehetetlensége csak fölbátorította a véres gonosztettet. Milyen elaljasodása az emberi érzéseknek és milyen foka az erkölcsi elzúllásnak kell ily tettek végrehajtásához?

És nemcsak a fővárosban, egyebütt is hasonló erkölcsi kórságok.

A szentgáli erdőben ballag Józsa Ferencz a nagyvázszyoni vásárra; zsebében százhatvan forint. Az erdő szélén ráles a rabló, rál háromszor és az áldozat holtan, véroesen esik össze. Kocsik jönnek, — a gyilkos megszökik. Nyomozhatja a rendőrség talán itéletnapig.

Elfogták Kubikot és Tredet, a csak tizenkilenc és tizenhét esztendő s rablókat, kik az öreg hivatalosolgát, Hörgert leverték, megtagosták, postatáskáját elvették és aranyórájáról se feledkeztek meg: — kellett nekik a pénz, vasárnap mulatni akartak. Gyári munkások, vasesztergályos legények; inség nem kergette őket, hogy rablók legyenek, de pénzvágty és mulatság ösztönözte, hogy megkisértsék a vakmerő tettet és utána a gyilkosságot is, ha másként nem lehet és ebben meg nem akadályozzák őket. A civilizáció romlottsága a természet nyerseségével egyesült a két suhancz támadásában.

Máder Ferencz meglőtte Bota Jánost, a rendőrhivatalnokot, a ki azóta álmokórságban fekszik a kórházban és meg fog halni. Vak

TÁRCZA.

Fiamhoz.

Való tehát mégis, . . .
Hogy nem élsz, e hitben
Nem, nem csalatkozám.
Mikor nemrég váltunk,
Hogy végleg válunk, azt
Távol sem gondolám,
Váratlan távozáll,
Férfikorod delén,
Itt hagyád özvegyed,
S kinek nem lesz többé
Gondozó, hű atyja —
Árva lánygyermeked.
Őszülő bús atyád,
Gyászoló véreid —
Mindent veszítettek;
Te valál támaszuk; —

Most ezek is árvák,
Elhagytak lettek.
Nem végkép, — hiszen
Visszamaradt nekünk
Vissza — szereteted,
S élnifogszívünkben —
Amíg élünk mindig . . .
Szép emlékezeted.
Jóni fog az idő, —
Hitünk mondja, hogy
majd
Ha mi is távozzunk,
Veled újból — hozzá
Már örök időkre —
Összetalálkozunk.

Vizió.

Irtá: Tutsekné Bexheft Lilly.

A vendégek elmentek már. Blanka egyedül maradt barátságos kis leányszobájában. Az óramutató sebesen siklik tova. Késő van; és az éjszaka mélyeséges csendjében ő virraszt egyedül.

Meg villan újján az aranykarika, s ő elnézi mosolygó szemekkel káprázatos ragyogását. Ez a jegygyűrű az ő életének a története. Ma este húzta fel az újjára Miklós, a boldog, szerelmes velegény!

Milyen szép dolog is szerelmesnek lenni! Ez az érzés olyan kejes melegséget áraszt el szívében. Nem kelti fel a szenvedélyek indulatviharáit, igaz, de a házasságban az ily tisztá, mélyeséges vonzalom ozerszer többet ér a vadul fellobbanó láng csalékony, szeszélyes lidéretűzűzénél.

A lámpa kialudt és a kis menyasszony álmában szövi tovább ábrándjait.

De mi ez? Mintha lassan, óvatosan nyilna fel az ajtó. Magas deli természetű térfalak áll a küszöbön. Blanka sikoltani, kiáltani akar, de torkán akad a hang. Az idegen tiltakozólag látszik felemelni kezét. Arcza sápadt; sötét szeméből mintha delejes áram sugárzana az alvó leány felé.

Blanka soha se látott hozzá hasonlót. És mégis úgy érzi, mintha ellenállhatatlan erő vonzaná a tüne-ményszerű idegenhez. Mit akar tőle? Miért jött az ő nyugalomát megzavarni?

A szigorú arczon futó mosoly villan át. Édes csengésű, szívet indító hangon szólal meg a rejtélyes álmokép.

„Te az enyém vagy, szépséges leánykám, és azért jöttem, hogy ezt megmondjam neked. Huzd le rózsás ujjadról azt a ragyogó karikagyűrűt, küld vissza annak, a ki neked adta! Nem szabad férjhezmenned. Jaj neked, ha megfelekedzel erről! Mert te az én hatalmamban vagy, az enyém vagy, és engem kell

szeretned soha el nem muló, emberfeletti szerelemmel“ . . .

Lassan halt el ajkán a hang, az alak elhalványul, széjjelfoszlik: az ajtó csukva, és senki sincs a szobában a reszkető, megrémült leánykán kívül.

A fényes, ragyogó napsugár elúzi az éjszaka kísérleteit.

Reggel van.

Blanka ott áll az ablaknál és titokzatos álmára gondol. Olyan jól esnék nevetni rajta; csak ne vésődött volna oly mélyen a szívébe az az arc, az a hang, ne rémitené el annyira az a megmagyarázhatlan, rejtélyes fenyegetés, hogy nem szabad férjhezmennie!

De hát miért nem? Miért ne lenne joga a boldogsághoz, mint minden más leánynak?

Ostobaság! A felizgatott érzések csalékony játéka volt az egész álmokép.

Napirendre térhetünk felette.

És mégis, nap-nap után minden este lefekvés előtt gondosan ráfordítja a kulcsot az ajtó zárjára. Minden este félve gondol arra, hogy ismét megjelenhet előtte a rettegett alak.

Lassanként megnyugszik. Igaz, hogy valahányszor lecsukja szemét, látja maga előtt a lelkébe vésődött vonásokat; — de ezt megszokta már.

Miklósnak persze minderről sejtelme sincs. A kis menyasszony féltve őrzi titkát. Attól fél talán, hogy közéjük állhatna az a ködzerű árnyék és megmérgezhethné boldogságukat?

A bevásárlások, a berendezkedés minden idejét igénybe veszik.

Közelodik a nagy nap, s egy hét múlva Blanka

bosszu és öt frt pénzbírság gerjesztette az ifjút arra, hogy gyilkossá legyen áldozatán, kit az előt nem is látott. Duhaj jókedv éjjel az utcán és goromba veszekedés a rend őrével keverte e kis bajba, melyből oly nagyot csinált magának és szüleinek, de sokkal nagyobb az ártatlan áldozatnak; s özvegy és árvák átkát viszi magával börtönébe. Nevelés hiánya okozta vesztét és korunknak fegyelmet és erkölcsöt nem ismerő önhittsége.

Elfogták Tóth Kálmánt is, a nyolczvanezer forintos postásikkasztás nagymesterét. Úgyesen kieszelte, hogy három napi egéruja legyen, de rosszul rendezte be utazását a boldog Amerikába és Brémában elfogták. Gazdag akart lenni, csak gazdag minden áron és most szegényebb az utolsó napszámánál és nyomorba taszította feleségét és fiait. A pénzkórság áldozata lett ez is.

A fogságban találkozik Vesztóczy Istvánnal, a ki előljáró volt Budapesten, sikkasztott és csalt, mert másként pénzhez jutni már nem tudott, hogy kielégítse a szeretője sportpassziójait. Hivány korszak, az erkölcsök teljes kipusztulásának korszaka, mely nem szül többé nagy jellemeket, hanem ragadós bűnbe ejti a gyöngéket.

Törvénytisztelést és istenfélés ennekeltte visszatartotta az embereket a büntől: de amióta a törvényt maga a törvényhozás sem tiszteli, hanem csak eszközül használja: társadalmunk féktelenül nekiiramodott az élvezek és a pénz kultuszának, hogy ezeket — ha másként nem lehet — csalással, sikkasztással, erőszakkal szerezze meg. És ha már semmi nem használ, az utolsó menedék, a végső eszköz mindég a fegyver.

Lőni és lövetni, mást vagy önmagát elpusztítani ez az új divat, vagy inkább mondhatjuk: ragály a társadalomban.

A cartel.

A cartellek veszedelmes terjedése arra indította a békésmegyei gazdasági együletet, hogy megakadályozása érdekében ismételve felirjon a Földművelésügyi miniszterhez.

Ezen felterjesztésre nézve a békésm gazdasági egyület igazgató választmánya a mult héten tartott ülésen azt határozta, hogy ezen felterjesztést a társuletekekkel azon kérelem kapcsában közli, hogy azt magokévé tenni, s hasonszellemlü fel-

menyeeske lesz már.

A jövő titokzatos kérdőjelként áll előtte még, s ő kábult aggyal, zavaros érzelmekkel várja a megoldást, az ítéletet. Boldog lesz-e, vagy boldogtalan? Ki tudná azt előre megmondani!

Holnap lesz az esküvő.

Szinte el sem tudja képzelni, hogy attól a percztől kezdve, mikor az oltárnál kimondja az ígent, minden megváltozik. Nagyságos asszonyomnak fogják szólítani, s ő férjével, minden kíséret nélkül indul a nagy világba, mint a fészkeiből kirepülő fiók madár.

Időes rozsketés fut végig tagjain. Tudja, érzi, hogy az éjjel még egyszer el fog jönni az a másik, hogy visszariassza az utolsó lépéstől.

Égye hagyta a lámpát. Kétszer is ráfordította a kulcsot. A gyertyával szobája minden zugát bevilágítja, hogy nem-e rejtőzik ott valaki. Nem — egyedül van, teljesen egyedül.

És imádkozik.

Blanka csalódott. A másik nem jött el. És most már nem is fél tőle. Hiszen Miklós mellette lesz ezennel. Öröklőn-öröklő! Most már megtörve a rettenetes ígétet, mely fogva tartotta lelkét.

Kacagó jó kedvvel öltözik. Hisz az ő életének a legszebb, legnagyobb napja ez!

Jönnek a vendégek. Rózsaszínű selyembe öltözött koszorúsányai körül fogják a mosolygó menyasszonyt. Kíváncsi érdeklődéssel kérdeznak tőle ezertelét, és ő mindent elmond, a mi boldogságtól túlradó szivecskéjét eltölti.

Hiszen ő már voltaképen asszony! Az anyakönyvvezetőtől visszajöttek, s ott már férje nevével

terjesztéssel élve a nevezett dolgot támogassák.

A gazdasági egylet felterjesztése a következő:

*Nagyméltóságú Miniszter Ur!
Kegyelmes urunk!*

A mezőgazda küzdelmének megnehezítésére nem csekély befolyással vannak a kereskedelmi körökben szokásossá lett cartellek, melyeket a nagyobb export-malmok és gyárak, a buza és egyéb gazdasági termények árának leszorítása, más érdek csoportok pedig egyéb cikkek beszerzési árának emelése céljából egymás között kötöttek. S alig hogy ezen, a mezőgazda kizsákmányolására irányuló törekvés miatt az ország őstermelői feljajdultak és védelmet kértek, egy újabb törekvés nyilvánul ugyan azon célból, ugyan azon eszközökkel és ugyancsak azok ellen, a sok oldalról sújtott mezőgazdák ellen, a kik már-már belefáradnak a létért való küzdelembe!...

Ezen törekvés abban nyilvánul, hogy a biztosító-társulatok léptek cartelbe s kimondták, hogy bárhol biztosít is a gazda jég ellen, egy a cartelbe lépett biztosító társulatok által fixrozott díjat kénytelen fizetni. S ez által nemcsak kényszerhelyzetbe juttatták a termelőket, de a díjtételeket is — legalább vármegyénket illetőleg — feljebb is emelték.

Méltán jajdul fel gazdasági együletünk ezen szomorú való hatása alatt, mert azt az őstermelő osztályt látja ez által ismét sújtva, melyet a kedvezőtlen viszonyok anélkül is a pusztulás szomorú útjára szorították.

A mezőgazda helyzete — miként azt Nagyméltóságod is bölcsen tudni méltóztatik, — napról-napra súlyosabbá válik; súlyossá teszik azt első sorban a már igen magasra emelkedett állami, törvényhatósági, községi és egyházi adók, melyeknek el nem titkolható alapjuk a földbirtok, s így egész súlyukkal nehezdednek a földtulajdonos vállaira, s nehezdednek kétszeres súlylyal akkor, midőn az Ég az adóalapot képező fekvőség hozamától áldó kezét elvonja.

A direct adókkal mind a mellett már számot vetett és vet az állam érdekeit szíven viselő mezőgazda és birtokos, s igyekszik háztartását akként rendezni be, hogy a maga és családja létérdekeit lehetőleg megóvhassa. A társadalmi és humanisztikus adók számos nemei, — melyek oly gyakran veszik igénybe a nemzet-fentartó középosztály áldozatkészégét, miután ezek egyenesen az illető intelligenciájá,

irta alá magát.

Sorakozik a násznép a templomban. Zug az orgona, lobognak a gyertyák. Ünnepléses komolysággal beszél a pap. Az ajkak mosolyognak ugyan, de minden szem könnyezik.

Aztán sorra csókolják az új asszonyt, rokonok, ismerősök, barátok.

Csak a terített asztal, a vidám köszöntők mellett tűnik el lassanként az eltogultság a szívből és mindenki örvend, ünnepel a boldog ifju párral.

Néhány órával később már a vasúti kupéban ülnek egymás mellett Blanka és Miklós...

Minek irjam le az első hetek édes, mámoros boldogságát?

Ha két szerető szív egymásra talált és elmenekül a kíváncsi szemek elől messze, idegen országok napsugaras világába, nem szabad őket utjokban megzavarni. Hadd élvezzék a szabadságot, az életet!

Gyorsan reptelnek a napok.

A legnagyobb boldogság se tarthat örökké!

Miklós visszajött ifju nevével a nászutról: visszahívta a köteleltség.

És Blanka, a szépséges, viruló asszony dobogó szívvel néz körül az új otthonában. Oly szép, oly ragyogó itt minden! Ez lesz hát az ő külön kis világa, a hova nem hat el semmi szomorúság, semmi fájdalom!

Vagy mégis? Areza elsápad, szeme káprázik. Képzelmé egy magas férfialakot varázsol szeméi elé, a kinek a fenyegetését réges-régen elfeledte már.

(Végo köv.)

nemes érzülete s szabad akaratának megnyilvánulásából származnak, nem is akarjuk fel-említeni, — de a mivel nem számolt s nem számolható a minden oldalról szorongatott gazda, az a napról-napra szaporodó cartellek indirect adóztatása, melyek már tűrhelenné váltak!

Az agrár-socialistákat s a gyárak és egyéb vállalatok munkásait, kik egyetlen tőkéjük: két kezük munkájával lépnek kartelbe, szorongnyal verjük le, de a mercantilistákat, a nagy tőkét, a gyáripart dédelgetjük, kedvezményekben részesítjük; elnézzük, hogy minden téren cartellek költetnek a fogyasztó avagy termelő közönség kiszípolázására!

Méltán jajdul fel gazdasági együletünk ismételve ezen szomorú való hatása alatt, mert nemcsak a nemzet-fentartó földbirtokos és bérlő osztályt látja ez által sújtva, de sújtva látja legfőképp azt a szegény munkás osztályt, a melynél az elégedetlenség napról napra fokoztatik, s melynél az az elégedetlenség bizonytalannal nem alapnékül, s melyet az ilyen embertelen zsarolásokkal ismét és ismét a nyilt litörés útjára fognak kényszeríteni. A szegény röghöz között munkásosztály ezekkel szemben tehetetlen, a mennviben apró szükségleteinek beszerzésénél teljesen kivan szolgáltatva a cartellek önkényének, pedig épen ez az osztály az, mely legelégedetlenebb, mert leginkább sújtott, s mert ennél a fillér is értékszámában megy!

Hogy ez előbb, vagy utóbb az őstermelők pusztulására fog vezetni, nem nehéz előre látni, mert minden téren megrontására szövetkeznek. Sokan azt mondják, hogy szövetkezzenek a gazdák is, ámde a ki ismeri a mezőgazdák helyzetét, körülményeit, viszonyait, s különösen a szövetkezetek iránti ellenszenvet, az tudja, hogy könnyebb ezt tanácsolni, mint végrehajtani; mert a mily könnyű egy-egy községben, 4-8 embernek egyöntetű eljárásra jutni, oly nehéz ugyan azt százakra vagy épen ezekre menő termelőt egy eszmének megnyerni.

Orvoslását keresve ezen már-már általánossá váló visszaéléseknek, — meggyőződésünk szerint ezt másutt nem találhatjuk fel, csak Nagyméltóságodnál, ki a mezőgazdák érdekeinek bizonytalannal leghivatottabb őr, leghivatottabb védője és — meg vagyunk győződve — legjobb akarója is, s épen ennek tudatában fordulunk ismételve Nagyméltóságodhoz, kérve, hogy méltóztatás módot találni ezen már-már minden térré átvitt baj megállítására, orvoslására, mert méltán aggodalommal szemléljük, hogy a mezőgazdák verejték árán szerzett filléreiből milliókra menő vagytonokat gyűjtöttek — részben idegen biztosító társulatok, nem elégedve meg az évtizedek óta elért óriási eredményekkel, új módot honosítanak meg üzletkörükből, hogy a mezőgazdát még inkább kizsákmányolhassák!

Nem érezzük magunkat hivatottnak ezen, a mezőgazdák érdekeit oly közölről érdeklő ügy miként leendő orvoslása tekintetében véleményyt nyilvánítani, mert reménylünk, hogy Nagyméltóságod ismert bölcsesége, s a mezőgazdák érdekei iránt sokszor nyilvánított meleg érdeklődése, találni fog alkalmas módot a mezőgazdák érdekei iránt sokszor nyilvánított meleg érdeklődése, találni fog alkalmas módot a mezőgazdák érdekeinek megvédésére, — de hazafiu köteleltségnek tartottuk a folyton terjedő bajra rámutatni.

B.-Csabán, 1898. június hó.

Mély tisztelettel maradunk aláztos szolgálja a Békésmegyei Gazdasági Egylet:

Tisztelettel:

Zsilinszky István,
együleti titkár.

Dr. Zsilinszky Endre,
igazgató elnök.

Ujdonságok.

— **Titkár választás.** A szarvasi takarékpénztárnál ma délelőtt ejtették meg választás utján a titkári állás betöltését. Mint értesülünk az állásra 31-en pályáznak. A választás eredményét jövő számunkban közöljük.

— **Választmányi ülés.** A helybeli társulati polg. leányiskola választmánya f. hó 6-án tartotta tanévzáró ülését H a v i á r Dani, intézeti alelnök elnöke mellett. Az ülés legfőbb tárgyát M a r g ó c s y Gyula intézeti igazgató jelentése képezte, melyben részletesen és híven számolt be a tanév jelentősebb és kiemelkedőbb mozzanatairól. E jelentés kapcsán a bizottság több elvi határozatot hozott, melyek közül fontosabb a következők: 1. A jövő tanévtől kezdve az elemi osztályok növendékei havi értesítőket kapnak, melyekben a növendék szorgalma, előmenetelo és magaviselete lesz feltüntetve. 2. A jutalomdíjakat a jövőben a tanév végén az év végi osztályozással egy időben állapítja meg a tantestület. A tanítónők drágasági pótlék iránt beadott kérvényét pártolólág terjeszti a bizottság a közgyűlés elé. Az igazgató-pénztáros jelentését örömdetes tudomásul vette a bizottság, s az évi számadások megvizsgálására S z i r m a y L. Árpád és M o c s k ó n y i József, bizottsági tagokat kérte föl a választmány. Több apróbb folyó ügy elintézése után az ülés véget ért.

— **Nyilatkozat.** A „Szarvasi Lapok“ 27-ik számában nemzeti szövetség megalakításáról szóló közleményben ritkított betűkkel olvasható, hogy az előértekezleten a meghívottak mind megjelentek „k i v é v e a l e l k é s z e k e t.“ Felromagyarázások kikerülése végett, de meg hazafias érzetem is készlet annak nyilvános kijelentésére, hogy az előértekezleten távollétem miatt nem vehettem részt. Ma, midőn az országos napi lapok némileg helybeli tudósítások révén, közönségünk sokszor kipróbált hazafiaságához minden megkülönböztetés nélkül fűznek kételyeket, kétszerezsen szükségesnek tartom: hogy társadalmunk minden tagja, így csekélységem is, a hazafias szellem terjesztésére alakult „Nemzeti szövetség“ támogatásából ki vegye részét. Kelt Szarvason, 1898. július 7-én S z i r m a y L. Árpád szarvasi plébános.

— **Tanulói segélyegylet.** A helybeli főgymnasiumban is életre lép már a jövő tanév elején a tanulói segélyegylet, melynek feladata anyagi segélyben részesíteni a jó magaviseletű, szorgalmas, szegény tanulókat. A tanári kar az egyet élére S á r k á n y Imre főgymn. tanárt választotta meg elnökül.

— **Nemzeti szövetség.** Gróf B o l z a G é z a a szarvasi „Nemzeti szövetség“ alakításával megbízott elnök, az értekezlet által taggyűjtésre kijelölt polgártársaknak az aláírási ívet már átküldte s a taggyűjtés nagyban folyik s hisszük, hogy az alakuló közgyűlésig szép számban szaporodnak fel.

— **Képviselői közgyűlés.** A képviselő testület tegnap délután 3 órákor közgyűlést tartott. A gyűlésről jövő számunkban referálunk.

— **Eljegyzés.** O p a u s z k y Lajos városunk szülöttje s az aradi magyar állami vasut alkalmazottja tegnap tartotta eljegyzését özv. D a u d a M i h á l y n é kedves leányával A n n u s k á v a l.

— **Előléptetés.** M o l i s Lajos városunk szülöttje, ki évek során keresztül a „Hungaria“ müttrágya, kénsv- és vegyi ipar részvénytársaságánál Budapesten — mint hivatalnok alkalmazva van — szorgalmáért, nemkülömben a társaságnál sok körültekintéssel végzett — s a társaságnak ez által a vidéken nagy renumét szerzett munkásságáért, az igazgatóság elismerését azzal fejezte ki, hogy a napokban Sopron, Zala- és Somogy megyékre szóló központi iroda vezetésével — Szombathely székhellyel — őt mint igazgatót megbízta. Midőn ezen — ernyedetlen munkássággal kiérdemelt — előléptetést köztudomásra hoztuk, nem mulaszthatjuk el városunkban széles körben ismert s közbecsülésben álló férfinak előléptetéséhez szerencse kívánatunkat ez uton kifejezésre juttatni. Gratulálunk.

— **Esküvő.** K o v á c s i k Gábor tótkomlói ág. ev. tanító ma délelőtt 10 órákor esküszik örök hűséget a szarvasi ág. ev. új templomban, szeretetre méltó arájának B r ó z i k Ilonkának, özv. B r ó z i k Gusztávné kedves leányának. Az esketési szertartást a menyasszony nagybátyja Zvarinyi János helybeli ág. ev. lelkész végzi.

— **Hangverseny.** Ma egy hete az „Árpád szálloda“ udvarán a szegedi honvéd zenekar hangversenyt tartott. A játszott darabok a karmester ügyes vezetéséről tettek tanubizonyosságot s a nagy számban megjelent közönség többször adott kifejezést tetszésének.

— **Presbyteriális gyűlés.** A helybeli ev. egyház bresbyteriuma július 4-én gyűlést tartott s határozatai közül megemlítsük méltó, hogy az istenítiszteletek nyelvi sorrendjét illető megfellebbezett határozatnak az esperességi kiküldöttök általi megvizsgálását az espe-

resnél megsürgesse, hogy az új templomban az ülőhelyeknek kor szerint való elfoglalhatását rendezze, az egyházi földek bérbeadását és az egyházi épületek tatarozását elrendelje.

— **Rendkívüli megyei közgyűlés** lesz július hó 19-én. A közgyűlés megtartásának célja az elmegyógyintézet építésére felveendő 300.000 ftos kölcsön kötvényének elfogadása és jóváhagyása lesz.

— **Haiázóás.** G a l János 65 éves polgártársunk, ki hosszabb idő óta betegeskedett, folyó hó 4-én Karlsbadban meghalt. Temetése tegnap július 9-én d. e. 9 órákor ment végbe a helybeli ág. ev. ó-temetőben a vasuti állomásról történt szállítása után.

— **Sikkasztó községi jegyző.** Békésmegye jegyzői karának egyik legrégebbi tagja Gy ö r i Imre öcsödi jegyzőült június hó 23-án a vádlottak padján. Pápai László, Tóth Antal és Dezső Ferencz volt előjárósági tagokkal együtt azzal vádolták, hogy Ócsöd község fogya-zási adópénztára részére a gyámpénztárból 1150 ftot vettek fel kölcsön, melyet aztán oda nem fizettek vissza, hanem elikkasztották. A községi előjárósági tagok azzal védekeztek, hogy az általuk aláírt s a kölcsön visszafizetését igazoló nyugtatványokat ugyan aláírták, de ezen nyugtatványokat Györi mint kitöltetlen űrlapot hozta hozzájuk azzal, hogy az az ők 1895. évi fizetésükről szóló nyugtatvány lesz, s egyidejűleg 25—25 ftnyi évnegyedi fizetésüket is átadta nekik s ők a jegyző szavában bizva, ezen hitben írták alá a nyugtatvány űrlapot, amelyet ők azután Györi Imre átvett. Györi Imre ezt tagadta, állítván, hogy az 1150 ftot az előjáróknak átadta, ugyszintén a pénzt is, s hogy annak visszafizetését nem figyelte meg és hogy arról megfeledezett emberi gyarlóságával és beteges állapotával védekezett. Miután azonban a vizsgálat és végtárgyalás adatai védekezését megegyeztették, a kir. törvényszék Györit hivatali sikkasztás büntetése miatt 2 évi börtönrre és 5 évi hivatalvesztésre ítélte, míg a többi vádlottakat bizonyíték hiányában felmentette. Elítélt fellebbezett.

— **Igazgató.** A helybeli ág. hitv. ev. egyháznál jul. 1-től az igazgatói teendőket egy évig Z v a r i n y i János lelkész teljesíti. Amennyiben őt még választásakor jöhír előzte meg minden tekintetben, nagy érdeklődéssel és várakozással vagyunk e tekintetbeni működésére is.

— **Hirtelen halál.** B o r g u l y a György előkelő földműves gazda július 1-én este még vig kedvelő társalgott szomszédjával az ev. egyház új adókulcsáról, a melyet ő a megalkotott alakjában előtte való vasárnap a közgyűlésen ellenzette, ahig bucsuzott el társalgójától házába menve összerogyott s meghalt. Temetése nagy részvét mellett július 3-án délután ment végbe.

— **Meghívó.** A Békésmegyei Egyetemi Ifjuság 1898. évi július hó 16-án, szombaton este Szarvason az „Árpád-szálló“ dísztermében a Budapesten fennálló „Békésmegyei Egyetemi Ifjak Köre“ és a létesítendő „Segélyalap“ javára jótékonyezélu zártkörű táncmulatságot rendez. Mikolay Mihály, díszelnök. Dr. Sziráczky János elnök. Dancs Szilárd, Sárkány János alelnökök. Maresz Ferencz pénztáros. Freitag János, Margócsy Gyula jegyző. Pálka Pál ellenőr. Ponyiczky Lajos háznagy. Albusz Frigyes, Bánhegyi Géza, Csermák Jenő, Daubner Imre, Fisben Aladár, Geiring Károly, Goldberger Ödön, Greksza Mihály, Hoffman Lajos, Hunyady István, Jeszenszky Elek, Kineses Elemér, Kuczian Géza, Kucsovsky Béla, Küpry Kálmán, Lóza Kálmán, Matos Dezső, Máté János, Nagy Béla, Petrics Béla, Poniczky Kálmán, Povácsay Tibor, Robitsék Jenő, Rosenthal Ferencz, Salamon Imre, Szalay Lajos, Szederényi Tibor, Tóth Ferencz, Vas István, Vidovich István, Zsilinszky Mihály. Belépti díj: Széneljegy 2 korona, családjegy 5 korona. Felülfizetések — tekintettel a jótékonyezésre — köszönettel fogadtatnak és hírlapilag nyugtáztatnak. Kezdeté pontban 8 órákor.

— **Csendőri önkény.** F. hó 7-én délután 3 órákor Rohony Sámuel helybeli lakost 2 csendőr és egy községi rendőr szuronyok közt a nagy utcán végig a csendőr laktanyába kísérte. Rohonyt Szarvason mindenki tisztességes és becsületes egyénnek ösmeri s annál nagyobb feltűnést okozott bekísértetése. Mint megtudtuk, mindez a miatt történt, mert Rohony a szarvasi vásáron egy pipa kereskedőtől oly pipát vett (2 ft értékű) melyről természetesen nem tudhatta — mert rá nem volt írva — hogy azt valaki Ratai Andrásról valamikor ellopta. Hiába védekezett Rohony azzal, hogy azt ő jogos uton szerezte, a kényszernek engedni volt kénytelen. Ezután tanácsos lesz a kereskedőtől a vevőknek azt követelni, hogy igazolják nemcsak azt, hogy ők, hanem az előző birtokosok is mily uton jutottak az áru birtokába. Hogy a csendőrség hatáskörét tullepte, az

magyarázatra nem szorul, s Rohony Sámuel ellenök a kellemetlen és szegényteljes meghurcoltatás miatt dr. Sziráczky János ügyvéd által a bünyenyítő felelőtlenséget meg is tette.

— **A megyei közműve ödési bizottság** R e z e y Sylvius kir. tanfelügyelő indítványára elhatározta, hogy a közművelődési jutalom odaítélésére eszközözendő iskolai szemléket jövőre nem az iskolai év végén, hanem február havában eszközölje s a jutalmakért a kérvények ezentul január 15-től adandók be.

— **A községi orvosok nyugdíjintézete,** melynek létesítet a vármegye közönsége a közegészségügyi egylet kedvezményezésére elhatározta, ezen alakjában nem valósul meg. A nyugdíjintézet létesítésére vonatkozó szabályrendelet tervezetét ugyanis a belügyminiszter azzal küldötte vissza a vármegyebe, hogy miután a küszöbön levő közigazgatási reform alkalmával a községi orvosok nyugdíj viszonyai ugy is szabályoztatni fognak, a szabályrendelet értelemben való felülbírlást időszerűnek nem találta.

— **Iparosok figyelmébe.** A „Szarvasi heti vásárokat látogató helybeli iparosok tartoznak áruló helyeiket a piacon az ev. templomban tartani szokott reggeli istenítiszteletre hívó harang szó elhangzásáig elfoglalni. A ki ezen idő pontig helyét el nem foglalja, az nem tarthat ígönt azon helyre, mely őt egyébként igazolványának költére való tekintettel meg illetné, hanem kötele a sor végén elhelyezkedni. Az i p a r t e s t ü l e t.

Irodalom.

Az önálló magyar hadsereg. Az „Athenaeum“ r. társaság kiadásában megjelenő „A magyar nemzet története“ című tíz kötetes nagy munkának (milleniumi kiadás) nyolczadik kötetéből legújabbán megjelent 157., 158., 159. füzetekben M a r c z a l i Henrik leírja a híres 1790—91-iki országgyűlés történetét. Tudvalevőleg ezen az országgyűlésen a Mária Terézia és József császár által követelt magyar nemzet ellenes politika visszahatása gyanánt a rendek követelték a magyar szabadságjogok és nemzeti jogok újból való megerősítését. Ez az országgyűlés, mely a legmagasabb fokú érdeklődéstől kísérve nyitott meg Budán, arról is nevezetes, hogy a hölgyek ekkor nyertek legelőször engedélyt arra, hogy az országgyűlést látogassák és a karzaton jelen legyenek. Az országgyűlési gravamonek között a legulsóbbak voltak azok, a melyek a hadsereg elnémetesítésére, nemzeti jellegéből való kivetkeztetésre vonatkoztak. Ez a nemzeti sérelem már előjött mindjárt, mikor II. Lipót király koronázási diplomájának kiállítására felett vitakoztak. Még a diploma-készítő bizottság kiküldetése előtt felolvasták a rendeknél a magyar katonaság folyamodását, melyet a „Károli, Pálfi, Nádasdi, Splényi Gyalog- és Erdődy, Toscana, Splényi Lovas Regomentbéli főtisztek“, nyújtottak be a „Tekintetes Nemes Hazának“. Ezek a főtisztek tizenkét pontban foglalják össze kívánságaikat. Kívánják a független, önálló hadsereget, mely kizárólag magyar tisztek parancsnoksága alatt álljon; ez a hadsereg egyedül a hazától függjön, békeesség ideje alatt folyton „a hazában kvártelozzon“, a hadsereg ruházata, nyelve legyen magyar. „A német nyelv — ugymond, — melynek súlyát nehezen viseli a közkatona, a haza seregei közül kiirtassék s az egész hadi szolgálat magyar nyelven folytattassék, a mi az idegeneknek illendő eltávozásra fog szolgálni“. Háboru idején a magyar sereg soha a némettel össze ne kevertessék, hanem maga s együtt harezoljon, hogy az által elkerülje ama mesebeli számárnak sorsát, ki a lónak eledelet hordván, maga éhen meghalt“ stb. Ez a folyamodás is egyik jellemző kifejezése annak az általános nemzeti ébredésnek, mely József császár után következett. Ennek a folyamodványnak sorsát is megírja Marczali Henrik. Maga a folyamodvány félretéteft, az aláírók pedig üldöztettek. Ezek a füzetek is tele vannak erre a korra vonatkozó számos képpel. Mint műmellékletek vannak a füzetekhez csatolva. „I. Ferencz koronázási esküje“. (Mansfeld egykoru metszete után). — „I. Napoleon“ (Isabey metszete után), — „II. Lipót koronázási esküje“. (Egykoru szinezett metszet után). — „II. Lipót koronázása“ egykoru metszet után. Egyes füzet ára 30 kr. Kapható minden hazai könyvkereskedésben.

Felcölös szerkesztő:
S Z I K E S A N T A L.

H I R D E T É S E K.

A borszéki borviz a savanyuvizek királya.

Borszék.

Gyógyfürdő Erdélyben Csikmegyében a fenyvesek hazájában.
Fürdőidény tartama június 15-től szeptember 15 ig. Utazás Szász-
Régenig vasuton onnan a fürdő igazgatóság által szubvenczionált gyors
kocsikon. E gyorskocsikra előjegyzést tehetni **Miklós Görög** vállalkozó-
knál. Szász Régen : Déli utirány: Brassó Csik Szereda vasuton, onnan kocsin.
A borszéki borviz a savanyuvizek királya : megrendelhető Igazgató-
ságnál Borszék. Kapható mindenütt.

(Szarvason Kmetz Mihály és Harmati J. uraknál.)

Fürdőre, borvizüzletre nézve minden felvilágosítással, prospektussal,
árjegyzékkel szolgál a fürdő üzlet igazgatósága Borszék.

Posta, távirat helyben.

A világ minden tárlatán első kitüntetést nyert.

Milliónyi nagy érreml is kitüntetve

Látta

ön már a magyar
FLIEGENDE BLATTERT
a

„Pillangó”

czimű
lapot ? ?
Minden

kávéházban,
kasinóban
vendéglőben
megtekinthető.

Mutatványt ingyen küld a kiadóhivatal
Budapest,

VI., Teréz-körut 35.

Előfizetési ára : 3 hónapra 1 frt.

Megrendelhető : Igazgatóság Borszék.

Cséplés idényre

zsákkölcsön üzletemet **5000 darab új gabona-
zsákkal** nagyobbittam.

Kérem a t. gazdaközönséget cséplés idényre
kölcsön zsák szükségletét nálam fedezni.

Ugy szinte csépléshez mindennemű kül- és
belföldi köszeneket a legolcsóbb árak mellett ál-
landóan raktáron tartok.

BUK ADOLF,
tűzifa és kőszén kereskedő
zsákkölcsönző üzlete.

Szarvason piacz-tér.

4048
1898

A szarvasi járás főszolgabirájától.

Pályázati hirdetmény.

Békésvármegyéhez tartozó **Öcsöd** nagyközségben a **második**
községi **orvosi állás** lemondás folytán üresedésbe jöven, annak betöl-
tése céljából pályázatot hirdetek, s fölhivom a pályázni kívánókat,
hogy kellően felszerelt folyamodványaikat **f. évi július hó 27-ik** nap-
jáig beadják. A választás f. évi július hó 28-án d. u. 4 órakor
fog Öcsöd község házában megtartatni.

Az állás 550 frt évi készpénz fizetéssel s a magánygyakorlat
után a felektől a szabályrendeletileg megállapított látogatási díjak
szedhetési jogával van javadalmazva. Ezen fizetést a községi képvil-
selő testület f. évi június 12-én 110. sz. a. kelt határozatával Békés-
vármegye törvényhatóságának még kikérendő jóváhagyása reményében
550 frt évi készpénz fizetés és 150 frt lakbér illetményre emelte,
valamint emelte a látogatási díjakat is aként, hogy a látogatási díj
éjjel az orvos lakásán 40 kr. a beteg lakásán pedig, de a község
belterületén 50 kr. legyen.

Szarvas, 1898. július 1-én.

KRCSMÁRIK, főszolgabiró.

4164—1898 ikt.

A szarvasi járás főszolgabirájától.

Pályázati hirdetmény.

Békésvármegye szarvasi járásához tartozó Békés-Szent-
András községben a községi **állatorvosi állás** elhalálozás
folytán megüresedvén, ezen állás betöltése céljából pályá-
zatot hirdetek s felhivom a pályázni kívánókat, hogy szabály-
szerűen felszerelt folyamodványaikat hozzám folyó évi aug.
12-ig. beadják.

A választás f. évi augusztus 13-án d. u. 3 órakor fog
Szent-András község házában megtartatni.

Ezen állás javadalmazása évi 300 frt készpénz fizetés, mely
fizetés azonban a vm. törvényh. bizottság jóváhagyásának
reményében a községi képviselő testület által ³¹1898 sz. a.
400 frtra emeltetett fel.

A látogatási díjak a jelenleg érvényben levő szabály-
rendelet szerint a következők :

a., a községben egy beteg jószág egyszeri látogatása éjjel nappal	30 kr.
b., a tanyákon . . . fuvar és	50 „
c., érvágás a látogatási díjon kívül még	20 „
d., lóherelés	1 frt —
e., legelőre hajtandó minden jószág vizsgálása	05 „
f., minden levágandó nagy marha vizsgálása	10 „
g., sertés, birka, borjú, bárány levágatásánál	03 „
h., a bizonyítványok kiállításáért állategész- ség ügyben	1 frt —

mely összeget a felek tartoznak fizetni.

Szarvas, 1898. évi július hó 6-án.

KRCSMÁRIK, főszolgabiró.